

Võitlus ühendas – mis saab edasi?

Naabermaakonna Valgamaa Pühajärve Põhikool, selle sulgemisplaanid ning koolikogukonna võit Tartu Maakohtus on üle-eestiliselt palju kõneainet pakkunud. Johannese Kooli Rosmal hariduskonverentsil õnnestus asjaosalistelt endilt, Pühajärve Haridusseltsi liikmetelt Ene Reedilt ning Margit Predelt, kuulda-küsida, kuidas kõik nii kaugele jõudis, et oma valla vastu oli vaja kohtusse minna.

Milline on Pühajärve kool, miks tuli selle eest nii väga võidelda?

Margit Prede: «Meie jaoks on Pühajärve kool eriline. Iseenesest on see tavaline riiklikku õppeprogrammi järgiv kool, kuid siin on oma, aastatega kujunenud vaimus. Võib öelda, et see hakkas kujunema Ene-Mall Vernik-Tuubeli (ka paljude haridusstrateegiatega väljatöötamise juures olnud inimene) direktoriks oleku ajal. Tema innovaatilisus, väärtuskasvatuse, oskuse õpilaste individuaalsust, andeid märgata-estile tuua olid need jooned, mis tookord siin koolis juurduma hakkasid ning millest tänagi juhitudakse. Tegelikult on nii, et kes meie kooli satub, tajub siinset sooja õhustikku kohe isegi.»

Ene Reedi: «Minu jaoks on oluline lasteaia ja kooli

sidusus. Näen oma laste järgi, et mu lasteaialaps tunneb ennast koolimajas sama koduselt kui lasteaia, ja hiljem, esimesse klassi minnes, ei teki tal mingit koolistressi ega hirmu siia majja tulemise ees. Kool, lasteaed, pikapäevarühm, trennid – kõik on samas kohas, mul on süda rahul, et lapsed on niikaua hoitud, kui minul tööpäev kestab. Arvan, et kui on midagi, mis on enda silmis midagi väärt, siis tuleb selle eest ka seista.»

Kas see oli ühe väikese grupi võitlus?

Margit Prede: «Võitlus kooli eest on olnud kogukonna tõeline ühendaja. Nüüd tean-tunnen vähemalt 70 perekonda oma

Pühajärve Põhikoolis õpib täna 90 last.

ümberkaudsetest, keda enne ei tundnud, lisaks on väga palju helistatud ja toetanud üle Eesti. Kui oli vaja kutsuda kokku koostöö, helistasime kõik läbi, löime suure meelilisti, kuhu sai liituda. Inimesed, kellel oli sarnaseid kogemusi, võtsid ise ühendust, andsid nõu. Saime nõu, kuidas suhelda pressiga, kirjutada pressiteateid jm.»

Kas vallavalitsusega ei olnud võimalik läbi rääkida?

Ene Reedi: «Vallavalitsus ei soovinud meiega suhelda, algul üritasime korduvalt. Aga nemad olid oma otsuse juba teinud, otsus oli tõenäoliselt tehtud juba enne 23. novembrit, kuigi see siis pärast volikogu istungit avalikult välja kuulutati. Kooli sulgemise põhjuseks nimetati kogu aeg, et kool on liiga kallis, aga

kuigi me korduvalt kalkuletsioone näha küsisime, me neid ei saanud. Isegi kohtule ei olnud vallal arvestusi ette näidata.»

Kuidas sündis otsus minna kohtusse?

Margit Prede: «Olime juba varem kokku leppinud, et vallavalitsuse negatiivse otsuse korral läheme kohtusse, et me ei saa sellega nõus olla. Aga selleks oli vaja leida umbes 9000 eurot! Raha leidmiseks mõtlesime konsensusmeetodit kasutades (see on meetod, kus olenemata osalejate arvust on võimalik jõuda kõiki rahuldava kokkuleppeni) välja rahastamiskeemi, mis seisnes iga kuu makstavates osamaksetes.

Lõppkokkuvõttes panustas 120 peret vastavalt oma võimalustele, ja keegi ei teadnud ette, kas saab selle raha tagasi. Siis tundsin

ma küll tõeliselt, et kogukond on seljataga.»

Kas Allar Jõks jäi kergeti nõusse teid esindama?

Ene Reedi: «Jõksi poole pöördusime just tema õiguskantsleri tausta pärast. Ta oli kohe nõus. Tegelikult ütlesid mitmed advokaadid ära, põhjendades, et see on lootusetu case ja me maksvat end lolliks. Nüüd on Allar Jõks ja teine advokaat Carri Ginter Pühajärve kooli sõbrad. Ja meil läheb esimesel septembril taas esimene klass kooli!»

Kas vallaga on suhted nüüd päris sassis?

Margit Prede: «Me suhtleme. Pärast kohtuotsust pöördusime koheselt vallajuhtide poole, et asuda koostööle. Paraku on näha, et vallajuhid otsivad võimalusi algatatud sulge-

Otepää Vallavalitsuse kommentaar:

«Kahjuks sunnib laste vähesus mitte ainult Otepääl, vaid ka kogu Eestis tegema haridusvõrgustikus muudatusi. Paraku ei ole lähiaastatel lootat, et see olukord paraneb. Oma rolli mängib ka finantspool – kui on olemas veel teinegi kool, siis kerkib üles küsimus, kas on olemasolevaid ressursse silmas pidades mõttekas üleval pidada paralleelseid struktuure. Oleme koos kogukonnaga arutanud kooli tuleviku üle, loodame, et jõuame mõlemad osapooli rahuldavate tulemusteni.»

misplaanid ellu viia, nüüd aga juba seadusi täites. Tegelikult tahet Pühajärve kogukonna soovet arvestada ei ole.»

Millest kooli edasine saatus sõltub?

Ene Reedi: «Tegelikult on kindlus olemas tõesti vaid järgmiseks aastaks, kuid juba praegu teeme kõik selleks, et meie lastel oleks tore sügisel kooli minna ja koolis käia.»

Ulve Määrts

